

МАТЕРІАЛИ

І Всеукраїнської
молодіжної конференції

«ПЛАТОН МЕНІ ДРУГ, АЛЕ ІСТИНА ДОРОЖЧА»:

теоретико-практичні та методологічні аспекти
розвитку сучасних гуманітарних наук

2-3 березня
2023 року

з міжнародною участю
та благодійною метою

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Філологічний факультет
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів
і молодих учених філологічного факультету

МАТЕРІАЛИ

I Всеукраїнської молодіжної конференції
(з міжнародною участю та благодійною метою)

**«Платон мені друг, але істина дорожча»:
теоретико-практичні та методологічні аспекти
розвитку сучасних гуманітарних наук**

2–3 березня 2023 року

ЧЕРНІВЦІ
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2023

УДК 167/168:7/9](082)
П 375

*Рекомендовано до друку Вченою радою
філологічного факультету
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
(протокол № 7 від 29 березня 2023 року)*

П 375 **«Платон мені друг, але істина дорожча»:** теоретико-практичні та методологічні аспекти розвитку сучасних гуманітарних наук : зб. матеріалів Всеукраїнської молодіжної конференції (2-3 березня 2023 року, м. Чернівці). Чернівці : Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича, 2023. 256 с.

ISBN 978-966-423-780-9

У Збірнику представлені результати теоретичних і практичних досліджень у галузі сучасної гуманітаристики: філософії, літературознавства, лінгвістики, релігієзнавства, богослов'я, культурології та міждисциплінарних студій.

Збірник містить матеріали* Всеукраїнської молодіжної конференції з міжнародною участю та благодійною метою, яка присвячена річниці діяльності Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених філологічного факультету. Конференція була організована та проведена Радою молодих вчених філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Для науковців, докторантів, аспірантів, студентів гуманітарних спеціальностей.

ISBN 978-966-423-780-9

УДК 167/168:7/9](082)

** За якість і достовірність результатів дослідження
відповідальність несуть автори*

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2023

КОМУНІКАТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВІДЕОПОЕЗІЇ: ДОСВІД ПАВЛА ВИШЕБАБИ

Швець Мар'яна

*Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича (Чернівці)*

m.shvets@chnu.edu.ua

Сажина Алла

*Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича (Чернівці)*

a.sazhyna@chnu.edu.ua

Із початком російсько-української війни боротьба за самобутність нації, зібрана в поетичному слові, підживлює бойовий дух сучасників, який передаватиметься крізь призму часу і формуватиме у наступних поколіннях українців готовність до боротьби за національну незалежність. Саме тому культурний фронт виступає невід'ємною складовою, особливо, якщо цей фронт веде командир відділення 68-ої окремої егерської бригади імені Олекси Довбуша поет Павло Вишебаба (1986 р. н.). Його перша збірка поезій «Тільки не пиши мені про війну» вийшла у грудні 2022 року рекордним накладом – 15 тисяч примірників. Поява цієї збірки була цілком сподіваним кроком не лише для автора, а й для читачів, коло яких на той час уже сформувалося завдяки соціальним мережам.

Як зазначає Павло Вишебаба, він писав вірші все життя, проте на війні почав це робити частіше, оскільки відчував, як багато треба сказати не тільки про свої почуття, а й про переживання тих, хто поряд, втілюючи їх у художньому слові. Маючи досвід комунікаційного менеджера, автор обирає Instagram та TikTok як канали комунікації з волонтерами, завдяки чому, закриваються потреби бригади [4]. Оскільки творчість Павла Вишебаби наразі не досліджена, актуальною є проблема формування специфічної комунікації між поетом та його читачем у форматі мережевої літератури.

Соцмережі виступають потужним інструментом популяризації творчого продукту, а також створюють нові можливості для комунікації та взаємодії між автором та читачем. Дослідниця Цепкато Т. О. підкреслює, що найбільшій уваги заслуговують ті вірші, що спочатку розміщуються у мережі, а потім їх публікують як книжкове видання, оскільки це засвідчує наявність редакторів та читацького визнання [6]. Павло Вишебаба виставляв у Instagram-дописах перші варіанти своїх віршів, отримуючи від читачів зворотній зв'язок: поезії були активно коментовані, здобувачи дедалі більшу популярність серед публіки. Продуктивний діалог закономірно заохочував продовжувати творчу працю, результатом якої стала поява окремої збірки.

Поезія Павла Вишебаби – це мережева лірика війни новітнього часу, яка звертається до емпатії читача, активно реалізуючись у жанрі відеопоезії. «Відеопоезія апелює і до пам'яті реципієнта, по суті, перегляд відеопоезії поєднує два процеси сприйняття – актуалізація асоціацій (вербальних і невербальних) у пам'яті реципієнта й естетичні переживання

сприйняття твору тут і зараз. На перетині цих двох емоцій виникає потужний емоційний та естетичний ефект сприйняття художнього твору, в якому реципієнт відчує себе співтворцем» [5, с. 62].

Про Павла Вишебабу сьогодні пишуть Forbes, The Independent, а його вірш «Доньці» (або «Тільки не пиши мені про війну») – одна з найпопулярніших відеопоезій, написана вже під час великої війни. Цей текст за лічені дні став вірусним та розлетівся мережею, перетворившись на один із символів українського спротиву. Згодом українські військово-службовці записали зворушливе відеозвернення до своїх родин, де перший рядок читає сам автор [1]. Інша форма інтерпретації відеопоезії «Доньці» знайшла відображення у пісні, до якої співачка KOLA написала приспів і тепер цей твір перетворився у діалог між фронтом і тилом, а також став символ розставання рідних, який сповнений надії на зустріч. Домінуючою формою презентації тексту є різні наративні технічні інтерпретації, які представлені комплексно у вигляді мультимодальності.

Не менш популярною є відеопоезія «Моє покоління»[3], де голос поета, який озвучує вірш стає вербальним складником, поєднуючи ритм на ящиках від снарядів і РПГ, чіткі паузи та фонову мелодію. Важливий посил вміщений у лаконічну форму, що є перевагою у рецепції лірики війни новітнього часу.

Постійний рух кадрів у відеопоезії «Маріуполь» заснований на метрико-ритмічній тотожності вірша, мелодії, яка супроводжує читання поезії та відеоряду Маріуполя [2]. Відео актуалізує спогади, апелює до самосвідомості українців, підкреслюючи асоціативний зв'язок між зображенням, почутим та тим, що міститься в уяві реципієнта. Зближення словесного та візуального стає передумовою до створення метатексту.

Синхронія вербального та невербального у відеопоезії Павла Вишебаби реалізується на таких рівнях, як кінетичний рух зображень, візуальні метафори та голос автора, знаходячи миттєвий відгук у численній аудиторії, тим самим засвідчуючи комунікативний потенціал жанру відеопоезії та формуючи бренд автора у соціальних мережах.

Список використаних джерел:

1. Вишебаба П. Доньці (Тільки не пиши мені про війну). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ybWS0zWfsn4> (дата звернення: 15.02.2023).
2. Вишебаба П. Маріуполь. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=2Mf0tWQYSf0> (дата звернення: 15.02.2023).
3. Вишебаба П. Моє покоління. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=F3opu9-xeiA> (дата звернення: 15.02.2023).
4. Гудкова С., Черновол К. Ми переможемо російських окупантів за дотримання важливої умови – воїн ЗСУ Павло Вишебаба. 26.05.2022. URL: <https://apostrophe.ua/ua/article/society/2022-05-26/myi-pobedim-rossiyskih-okkupantov-pri-soblyudenii-vajnego-usloviya---voin-vsu-pavel-vyishebaba/46119> (дата звернення: 14.02.2023).
5. Романенко О. Українська відеопоезія як естетичний феномен сучасного літературного процесу. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика. 2022. № 1 (31). С. 61-65.
6. Цепкало Т. Українська інтернет-поезія: загальний огляд. Internationals scientific and practical conference «Research of different directions of development of philological sciences in Ukraine and EU»: Conference proceedings, September 20-21, 2019. С. 121-124.

Наукове видання

«Платон мені друг, але істина дорожча»:
теоретико-практичні та методологічні аспекти розвитку
сучасних гуманітарних наук

*Матеріали I Всеукраїнської молодіжної конференції
(з міжнародною участю та благодійною метою)*

Відповідальні за випуск

Альона Тичініна
Ірина Горохолінська

Дизайн та верстка

Юліанна Віщак

Підписано до друку 13.04.2023. Формат 60x84/16
Папір офсетний. Електронне видання.
Умов.-друк. арк. 14,0. Обл.-вид. арк. 15,1. Зам. 3-002.
Видавництво Чернівецького національного університету
58012, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2
е-mail: ruta@chnu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №891 від 08.04.2002

2023

ISBN 978-966-423-780-9

9 789664 237809 >

Дизайн:
Юліанна Віщак